

Số: 05/2025/QĐST-VDS

Cần Thơ, ngày 20 tháng 11 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 – CẦN THƠ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Thái Mỹ Nhung**

Thư ký phiên họp: Bà **Trần Thị Kim Anh**, Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 3 – Cần Thơ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3 – Cần Thơ tham gia phiên họp: Bà **Lương Thị Mỹ Hiền** – Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 11 năm 2025 tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 3 – Cần Thơ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 05/2025/TLST - VDS ngày 27 tháng 10 năm 2025 về việc “**Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi**” theo Quyết định mở phiên họp số 825/2025/QĐST-VDS ngày 28 tháng 10 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà **Trịnh Thị Bạch Mai**, sinh ngày 01/01/1964.

CCCD số 092164010406 cấp ngày 10/11/2022.

Địa chỉ: 156, khu vực An Phú, phường Phú Thới, quận Cái Răng, thành phố Cần Thơ. (Nay là 156, khu vực An Phú, phường Hưng Phú, thành phố Cần Thơ).

Đại diện ủy quyền: bà Nguyễn Thị Mỹ Lệ (Giấy ủy quyền ngày 19/8/2025). (Có mặt)

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Ông **Thái Văn Dũng**, sinh ngày 17/6/1964.

CCCD số 092064006022 cấp ngày 16/5/2023.

Địa chỉ: 156, khu vực An Phú, phường Phú Thới, quận Cái Răng, thành phố Cần Thơ. (Nay là 156, khu vực An Phú, phường Hưng Phú, thành phố Cần Thơ). (Vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Thái Văn Dũng và bà Trịnh Thị Bạch Mai là vợ chồng hợp pháp được công nhận tại Giấy chứng nhận kết hôn số 154/2013, quyền số 02/2013 do UBND phường Phú Thới, quận Cái Răng, thành phố Cần Thơ cấp ngày

29/11/2013 (BL 06). Trước đây, ông Dũng bệnh và có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Việc này cũng được UBND phường Phú Thứ, quận Cái Răng, thành phố Cần Thơ cấp Giấy xác nhận khuyết tật số 31201 000263 ngày 18/8/2022 (BL 03). Trong quá trình chung sống, vợ ông Dũng gặp nhiều khó khăn trong việc xác lập các giao dịch dân sự có liên quan nên bà đã yêu cầu giám định pháp y tâm thần cho ông Dũng. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 402/2025/KLGĐYC ngày 19/9/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ kết luận: hiện tại ông Thái Văn Dũng mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi, do mất trí mức độ trung bình. Nay bà Trịnh Thị Bạch Mai là vợ hợp pháp, làm đơn yêu cầu tuyên bố ông Thái Văn Dũng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Do đó, Tòa án nhân dân khu vực 3 – Cần Thơ mở phiên họp công khai để xét đơn yêu cầu của đương sự.

Tại phiên họp hôm nay, đại diện ủy quyền của bà Trịnh Thị Bạch Mai cho rằng ông Dũng bệnh sa sút tâm thần (lú lẫn quên nhớ không ổn định và được địa phương xác nhận) từ nhiều năm nay nên bà Trịnh Thị Bạch Mai làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Thái Văn Dũng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu cử người giám hộ theo quy định pháp luật. Tuy rằng, theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 402/2025/KLGĐYC ngày 19/9/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ kết luận ông Dũng hiện tại bị mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi do mất trí nhưng tại phiên họp, bà vẫn giữ yêu cầu, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Thái Văn Dũng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3 – Cần Thơ trình bày quan điểm như sau: (kèm theo Bài phát biểu số 03/PB-VKS-VDS ngày 20/11/2025)

- Về việc tuân theo pháp tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự là phù hợp quy định pháp luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung: Đề nghị Thẩm phán căn cứ vào Điều 23, 49, 53 và 54 Bộ luật Dân sự và Điều 369, 370, 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Trịnh Thị Bạch Mai, tuyên bố ông Thái Văn Dũng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đề nghị xác định bà Trịnh Thị Bạch Mai là người giám hộ cho ông Thái Văn Dũng. Bà Trịnh Thị Bạch Mai có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 3 – Cần Thơ nhận định:

[1] Xét về mối quan hệ pháp luật thì đây là việc dân sự với yêu cầu **“tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”** của đương sự, được ngành luật dân sự điều chỉnh và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án.

[2] Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Trịnh Thị Bạch Mai đề ngày 21/8/2025, kèm theo Giấy xác nhận khuyết tật số 31201 000263 ngày 18/8/2022 (BL 03) của UBND phường Phú Thứ, thành phố Cần Thơ thì: đương sự Thái Văn Dũng có khuyết tật vận động, mức độ nặng (BL 03).

[3] Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 402/2025/KLGĐYC ngày 19/9/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ kết luận: (BL 02-2A)

- Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Mất trí trong bệnh mạch máu (F01-ICD10), mức độ trung bình.

- Về năng lực: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi, do mất trí mức độ trung bình.

Nên bà Trịnh Thị Bạch Mai là vợ hợp pháp của ông Dũng yêu cầu tuyên bố ông Thái Văn Dũng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở và đề nghị của Viện kiểm sát là hợp lý, cần được chấp nhận.

[4] Do ông Dũng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi nên cần phải chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự. Xét thấy, hiện tại bà Trịnh Thị Bạch Mai có đủ điều kiện đáp ứng và là vợ hợp pháp nên được xác định là người giám hộ đương nhiên theo Điều 49, 53 và 54 Bộ luật dân sự. Nên cần xác định bà Trịnh Thị Bạch Mai là người giám hộ cho ông Thái Văn Dũng. Bà Trịnh Thị Bạch Mai có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[6] Bà Trịnh Thị Bạch Mai phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

Từ những nhận định trên.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ :

- Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378, Điều 379 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Điều 23, 49, 53, 54, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Nghị quyết 01/2025/NQ-HĐTP ngày 27/6/2025 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn áp dụng một số qui định về tiếp nhận nhiệm vụ, thực hiện thẩm quyền của các Tòa án nhân dân.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trịnh Thị Bạch Mai.

Tuyên bố: Ông **Thái Văn Dũng**, sinh ngày 17/6/1964; CCCD số 092064006022 cấp ngày 16/5/2023; Địa chỉ: 156, khu vực An Phú, phường Phú

Thứ, quận Cái Răng, thành phố Cần Thơ (Nay là 156, khu vực An Phú, phường Hưng Phú, thành phố Cần Thơ), là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà **Trịnh Thị Bạch Mai** là người giám hộ cho ông Thái Văn Dũng.

Bà Trịnh Thị Bạch Mai có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Trịnh Thị Bạch Mai **được miễn nộp tiền án phí theo qui định** tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về Mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

4. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đối với đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết để yêu cầu Tòa án nhân dân cấp trên xét xử phúc thẩm. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này theo qui định của pháp luật.

5. Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo qui định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo qui định tại các Điều 6, 7, 7a và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo qui định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

6. Trường hợp ông Thái Văn Dũng không còn ở trong tình trạng khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì ông Thái Văn Dũng hoặc người có quyền, lợi ích liên quan có quyền yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố ông Thái Văn Dũng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận

- Tòa án TP. Cần Thơ
- VKSND Q. Cái Răng
- Chi cục THA Q. Cái Răng
- Người tham gia tố tụng
- Lưu HS – LT

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Thái Mỹ Nhung